

REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
GRAD SISAK
GRADONAČELNICA

KLASA: 351-04/21-01/4
URBROJ: 2176/05-01-21-3
Sisak, 29. ožujka 2021.

GRAD SISAK
GRADSKO VIJEĆE

Predmet: Materijal za sjednicu
Gradskog vijeća,
- dostavlja se.

Sukladno članku 36. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Siska ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" broj 12/09, 20/09, 9/10, 4/13, 6/13 – pročišćeni tekst 11/13, 13/13, 20/17, 13/18, 18/18 – pročišćeni tekst, 4/20 i 8/21) dostavlja se Gradskom vijeću Grada Siska na razmatranje i usvajanje:

1. Prijedlog zaključka o usvajanju Godišnjeg izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Siska za 2020. godinu.
2. Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Siska za 2020. godinu.
3. Pravni temelj, potrebna finansijska sredstva za provedbu akta i obrazloženje.

S poštovanjem,

PRIJEDLOG

Gradsko vijeće Grada Siska na temelju članka 15. Statuta Grada Siska („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ broj 12/09, 16/10, 9/11, 18/12, 4/13, 6/13 – pročišćeni tekst, 14/14, 9/15, 10/16, 6/18, 18/18 – pročišćeni tekst, 4/20 i 8/21) na _____ sjednici donosi

ZAKLJUČAK

o usvajanju Godišnjeg izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Siska za 2020. godinu

I

Usvaja se Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Siska za 2020. godinu koje je sastavni dio ovog Zaključka.

II

Ovaj Zaključak objaviti će se u „Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije“ i na mrežnim stranicama Grada Siska.

III

Izvješće će biti dostavljeno jedinici područne (regionalne) samouprave i Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja.

KLASA:

URBROJ:

Sisak,

**GRADSKO VIJEĆE
GRADA SISKA**

PREDSJEDNIK

Bojan Dadasović, v.r.

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI PLANA
GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SISKA ZA
2020. GODINU**

Sisak, ožujak 2020.

Nositelj izrade: Upravni odjel za prostorno uređenje i zaštitu okoliša
Pročelnica: Andrea Zlonoga, mag.ing.arch.

Autor: Josipa Tutić, mag.ing.traff.

Sadržaj

1.	UVOD	1
2.	ZAKONSKA OSNOVA	2
3.	OPĆI PODACI O GRADU SISKU	4
4.	GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU GRADA SISKA	5
4.1	Čišćenje divljih odlagališta u 2020. godini	6
4.2	Zeleni otoci	9
4.3	Uklanjanje spremnika za tekstil	10
4.4	Sudjelovanje u obilježavanju dana grada	10
4.5	Nabava polupodzemnih spremnika	10
4.6	Postavljanje polupodzemnih spremnika	11
4.7	Postavljanje spremnika za odlaganje jestivih ulja i masti	12
5.	PODACI O OTPADU	13
6.	OTVARANJE I RAD RECIKLAŽNOG DVORIŠTA SISAK STARI	15
7.	EDUKACIJA KORISNIKA I STANOVNIŠTVA U 2020. GODINI.....	16
7.1	Sakupljanje božićnih drvca.....	16
7.2	Proljetna i jesenska akcija besplatnog odvoza glomaznog otpada	16
7.3	Mobilno reciklažno dvorište	17
7.4	Besplatno sakupljanje granja nastalog orezivanjem voćaka, ukrasnog drveća i grmlja	18
7.5	COVID-19	18
7.6	Upozorenja o greškama u razvrstavanju korisnog otpada	19
7.7	Potresi 28. i 29. prosinca	19
8.	ZAKLJUČAK	20
	LITERATURA	21

1. UVOD

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave jedan je od pravno-zakonodavnih okvira Republike Hrvatske kao i EU. Jedinica lokalne samouprave dužna je za prijedlog plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša. Nadležno upravno tijelo izdaje prethodnu suglasnost ako utvrdi da je prijedlog Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave usklađen s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19). Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Sisačko-moslavačke županije istu je dalo 14. ožujka 2017. godine (KLASA: 351-01/17-02/05, URBROJ: 2176/01-09-17-2). Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, a donosi se na razdoblje od šest godina – izmjene i dopune po potrebi.

Na temelju prethodno navedenog, Gradsko vijeće Grada Siska je na 23. sjednici održanoj 24. ožujka 2017. godine donijelo Odluku o donošenju **Plana gospodarenja otpadom Grada Siska od 2017. do 2022. godine**.

Sukladno tome, izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je dostaviti godišnje izvješće o provedbi Plana za prethodnu kalendarsku godinu jedinici područne (regionalne) samouprave i objaviti ga u svom službenom glasilu do 31. ožujka tekuće godine.

Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Siska sadrži analizu, ocjenu stanja i potrebe u gospodarenju otpadom na području Grada Siska, podatke o vrstama i količinama proizведенog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, sanacijama odlagališta i lokacijama odbačenog otpada, provedene mjere edukacije i informiranja javnosti te provedbu predviđenih ciljeva i mjera za učinkovito gospodarenje otpadom.

Svrha izrade izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom je osigurati kontinuirani nadzor nad održivom sustavu gospodarenja otpadom u gradu sukladno obvezama i smjernicama nacionalne zakonske regulative, europskih direktiva te državnih i lokalnih planskih dokumenata.

2. ZAKONSKA OSNOVA

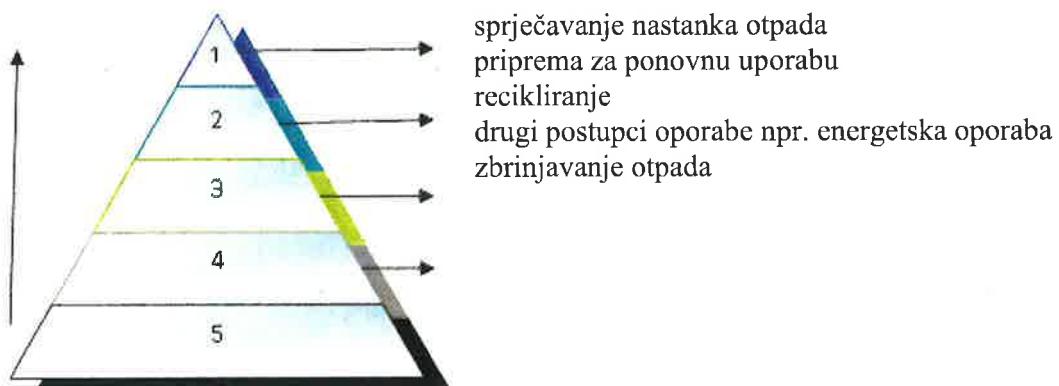
Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19) utvrđuju se mјere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način smanjenja količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz korištenje vrijednih svojstava otpada. Odredbe ovog Zakona utvrđuju sustav gospodarenja otpadom uključujući red prvenstva gospodarenja otpadom, načela, ciljeve i način gospodarenja otpadom, strateške i programske dokumente u gospodarenju otpadom, nadležnosti i obveze u gospodarenju otpadom, lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom.

Gospodarenje otpadom temelji se na uvažavanju načela zaštite okoliša propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i pravnom stečevinom Europske unije, načelima međunarodnog prava zaštite okoliša te znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke, a osobito na sljedećim načelima:

1. načelo onečišćivač plaća - proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mјera gospodarenja otpadom te je finansijski odgovoran za provedbu sanacijskih mјera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;
2. načelo blizine - obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
3. načelo samodostatnosti - gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;
4. načelo sljedivosti - utvrđivanje porijekla otpada obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom, i to:

Najpoželjnije

Najmanje poželjno

Slika 1. Red prvenstva gospodarenja otpadom
(Izvor: Plan gospodarenja otpadom; Grad Sisak 2017.-2022.)

Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Siska za 2020. godinu

Prilikom primjene reda prvenstva gospodarenja otpadom nadležna tijela državne vlasti, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima koje obavljaju djelatnosti u vezi s okolišem i pravne osobe koje prema posebnim propisima obavljaju poslove zaštite okoliša:

- 1 poduzimaju mjere kojima se potiču rješenja koja nude najbolji ishod za okoliš što može uključivati i prilagodbu reda prvenstva za gospodarenje određenom vrstom otpada ako je to opravdano rezultatima analize životnog ciklusa ukupnih učinaka stvaranja i gospodarenja tom vrstom otpada,
- 2 uzimaju u obzir opća načela zaštite okoliša – načelo predostrožnosti i načelo održivosti, te tehničku izvedivost i ekonomsku održivost i zaštitu resursa, kao i ukupne učinke na okoliš, ljudsko zdravlje, gospodarstvo i društvo,
- 3 uzimaju u obzir da povećani troškovi koji mogu nastati primjenom reda prvenstva gospodarenja otpadom u usporedbi s drugim načinom postupanja s otpadom ne budu nerazmjeri te da postoji tržiste za dobivene materijale ili energiju ili da se takvo tržiste može оформити.

Kao jedan od temeljnih zakonskih okvira u domeni gospodarenja otpadom ističe se Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine. Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (RH) („Narodne novine“ broj 3/17) određuje i usmjerava gospodarenje otpadom na području RH te na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom se određuju mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i drugih postupaka uporabe i zbrinjavanja otpada.

3. OPĆI PODACI O GRADU SISKU

Područje Grada Siska nalazi se u Sisačko-moslavačkoj županiji koja zauzima jugoistočni dio sjeverozapadne Hrvatske. Područje Grada Siska prostire se 45 km u smjeru sjeverozapad-jugoistok uzduž rijeka Save, Kupe, Odre i Lonje te zahvaća krajnji jugoistočni dio Turopolja i jugozapadni dio Lonjskog polja, a graniči sa sljedećim jedinicama lokalne samouprave; sa sjevera općinama Martinska Ves, Velika Ludina i Popovača i Gradom Kutinom, s istoka općinama Lipovljani i Jasenovac, s juga općinama Sunja i Međenčani i Gradom Petrinjom te sa zapada općinom Lekenik. Grad Sisak zaprema površinu od 422,75 km² i čini 9,5% površine Sisačko-moslavačke županije, odnosno 0,75% površine države.

Slika 2. Položaj Sisačko-moslavačke županije unutar granica RH (lijevo) i položaj Grada Siska unutar Sisačko-moslavačke županije (desno)
 (Izvor: Plan gospodarenja otpadom; Grad Sisak 2017.-2022.)

Na području Grada Siska 2011. godine je u 35 samostalnih naselja živjelo 47.768 stanovnika što je predstavljalo 27,7% stanovništva županije odnosno 1,10% stanovništva države. Prosječna gustoća naseljenosti Grada Siska iznosila 113 stanovnika na km^2 , što je 2,9 puta više od prosjeka županije (38,59 st/ km^2), odnosno 1,5 puta više od državnog prosjeka (75,8 st/ km^2).

Na području Grada Siska nalazi se sedam područja ekološke mreže:

- HR2000415 Odransko polje (područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove, POVS),
 - HR1000003 Turopolje (područja očuvanja značajna za ptice, POP),
 - HR2000416 Lonjsko polje (POVS),
 - HR1000004 Donja Posavina (POP)
 - HR2000642 Kupa (POVS),
 - HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice (POVS),
 - HR2000420 Sunjsko polje (POVS).

Također, na području Grada Siska nalazi se pet područja zaštićenih Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i to tri značajna krajobraza (Odransko polje, Sunjsko polje i Kotar-Stari Gaj), jedan posebni rezervat (Rakita) i jedan park prirode (Lonjsko polje).

4. GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU GRADA SISKA

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19), „otpad“ je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa.

- Prema svojstvima otpad može biti opasan, neopasan ili inertan.
- Prema mjestu nastanka može biti proizvodni ili komunalni otpad.

Tvrtka Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o. je društvo u 100%-tnom vlasništvu Grada Siska te je kao takvo ovlašteno sakupljati komunalni otpad u gradu Sisku. U općini Lekenik tvrtka Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o. obavlja poslove sakupljanja komunalnog otpada na temelju ugovora o koncesiji, a na području općine Sunja i Martinska Ves na temelju sporazuma o zajedničkoj provedbi mjera gospodarenja otpadom od 26. veljače 2019. godine, a u skladu s važećim Planovima gospodarenja otpadom svake pojedine Općine. Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o. (u daljem tekstu: GOS) obavlja djelatnost sakupljanja i odvoza te odlaganja komunalnog otpada na odlagalište neopasnog otpada Goričica.

Sakupljanjem miješanog komunalnog otpada obuhvaćene su: građevine namijenjene kolektivnom stanovanju, obiteljska kućanstva, ustanove, tržnice itd. na području kojim GOS pruža uslužu sakupljanja otpada. Građani miješani komunalni otpad prikupljaju putem tipiziranih spremnika (posuda, kanta) unutar svojih dvorišnih prostora odnosno prostorija za smještaj tipiziranih spremnika (kontejnera) za komunalni otpad. Raspored (datum i mjesto) sakupljanja komunalnog otpada objavljen je na mrežnoj stranici: <http://www.gos.hr/>.

Korisnici usluge sakupljanja i odvoza miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada imaju pravo na dva (2) odvoza godišnje krupnog (glomaznog) otpada, bez dodatne naknade. Treći i svaki daljnji odvoz na zahtjev korisnika se naplaćuje. Potreba odvoza krupnog (glomaznog) otpada prijavljuje se telefonskim pozivom. Na adresi <http://www.gos.hr/> objavljene su upute i primjeri krupnog (glomaznog) otpada.

Sakupljanje posebnih kategorija otpada putem zelenih otoka osigurano je na način da građani sami donose otpad i odlažu ga u odgovarajuće označene spremnike (boja spremnika, natpisi na spremnicima). Pomoću „zelenih otoka“ sakuplja se korisni otpad (papir, staklo, plastika, višeslojna kartonska ambalaža) koji se predaje dalje ovlaštenim uporabiteljima (na daljnju preradu).

Na odlagalište Goričica trajno se odlaže komunalni otpad, neiskoristivi dio glomaznog otpada i neopasni tehnološki otpad za 17.911 kućanstava i poslovnih objekata.

U reciklažnom dvorištu (koje se nalazi na lokaciji odlagališta Goričica) građani mogu sami dopremiti otpad koji se besplatno preuzima. Reciklažno dvorište je nadzirano i posebno opremljeno za odvojeno odlaganje raznih vrsta iskoristivih i otpadnih tvari koje nastaju u domaćinstvu. Opasni otpad (EE otpad, stari akumulatori i baterije, stari lijekovi, ulja i masti), koji se preuzima od građana, privremeno se skladišti u reciklažnom dvorištu i nakon toga također predaje ovlaštenim osobama.

U 2020. godini otvoreno je prvo reciklažno dvorište u gradu Sisku. Projekt je financiran sredstvima Europske unije, a ukupna vrijednost projekta iznosila je 4.370.018,00 od čega su prihvatljivi troškovi iznosili 4.217.387,00 kn. Ostvarena bespovratna sredstva iz Kohezijskog fonda iznose od 3.584.778,95 kn, što čini 85% prihvatljivih troškova.

U 2020. godini, osim reciklažnog dvorišta Sisak Stari, tekli su radovi na izgradnji drugog reciklažnog dvorišta naziva Novi Sisak u Capragu koje je otvoreno početkom 2021. godine i čime su ispunjene zakonske obveze o održivom gospodarenju otpadom. Ukupna vrijednost projekta izgradnje i opremanja reciklažnog dvorišta Novi Sisak iznosilo je 5.366.805,69 kuna od čega je 85% iznosa sufinancirano bespovratnim sredstvima (4.291.909,83 kuna).

Također, u 2020. godini uloženi su dodatni napor i finansijska sredstva u komunalnu infrastrukturu vezanu za odlaganje komunalnog otpada pa je tako zamijenjeno 435 dotrajalih spremnika za korisni otpad volumena 1.100 litara u vrijednosti 1,3 milijuna koji su sufinancirani putem Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. Također se krenulo i u projekt vrijedan 2.318.253,75 kuna s PDV-om, vezan za zamjenu dotrajalih spremnika za miješani komunalni otpad, novim, polupodzemnim spremnicima.

4.1 Čišćenje divljih odlagališta u 2020. godini

Unatoč postojanju službenog odlagališta neopasnog otpada na području Grada Siska, komunalni otpad se nelegalno odlaže na više lokacija, najčešće na slučajno odabranom prostoru koji je idealan za nelegalno odlaganje otpada (laka dostupnost i teža kontrola). Na područjima na kojima se nekontrolirano odlaže otpad i na kojima se isti duže zadržava može doći do pojave raznih neželjenih utjecaja pa i do same ekološke nesreće.

Osnovni neželjeni utjecaji su:

- onečišćenje tla,
- onečišćenje podzemnih i površinskih voda procjednim vodama,
- onečišćenje zraka uzrokovano izbijanjem požara,
- neugodni mirisi,
- raznošenje laganog materijala vjetrom,
- buka.

Ovisno o karakteristikama lokacije i sastavu odloženog otpada te o količini vode koja se procjeđuje kroz odbačeni otpad, dolazi do manjeg ili većeg onečišćenja tla i podzemnih i površinskih voda. Plinovi koji se stvaraju prilikom razgradnje organskih tvari na odlagalištu mogu posredno ili neposredno utjecati na okoliš. U najvećoj količini prisutni su metan i ugljični dioksid, dok u manjoj količini sumporovodik i drugi.

Požari su pojava karakteristična za divlja odlagališta otpada. Oni onečišćuju atmosferu otrovnim produktima nepotpunog izgaranja te izazivaju onečišćenje okoliša u obliku dima i zagađenja zraka, a dodatna opasnost je mogućnost širenja požara na okolno raslinje. Većina lokacija divljih odlagališta otpada sadrži otpad iz domaćinstava, ali i velike količine građevinskog, čak i opasnog otpada.

Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Siska za 2020. godinu

Tabela 1. Vrste otpada na divljim odlagalištima

Vrsta otpada na divljim odlagalištima	Količina sakupljenog otpada (kg)
Komunalni nespecificirani otpad	83.780
Drvo koje nije navedeno pod 20 01 37*	2.080
Plastika (komunalna)	1.110
Gume (istrošene)	1.550
Staklena ambalaža	280
Biorazgradivi otpad	14.420
Miješana ambalaža	190
Građevinski otpad	19.840
Elektronički otpad (televizori)	200
Građevinski otpad koji sadrži azbest	3.550
Glomazni	2.000
Miješani komunalni otpad	860
Glomazni otpad	25.800

Tabela 2. Lokacije divljih odlagališta otpada u 2020. godini

Lokacija divljih odlagališta	Količina sakupljenog otpada (kg)
Grad Sisak – zelene površine	115.760
Grad Sisak – oko spremnika za otpad	39.900

Lokacija divljih odlagališta (naselja/kvart)	Količina sakupljenog otpada (kg)
F. Hefelea, H. domobrana	2.920
Grad (Savska-ORA)	4.760
Grad (uži+širi centar grada)	11.680
Gradska tržnica	590
Jazvenik	860
Marina Držića	500
Novo Selo Palanječko	17.250
Prečki Sisak	5.210
Sisak Caprag	3.680
Trg Vere Grozaj	3.910
Braće Bobetko (Crnac)	93.160
Tina Ujevića	1.830
Viktorovac	4.380
Zeleni brijež	4.930

Kroz 2020. godinu, tvrtka Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o. 56 je puta izašla na razne lokacije u svrhu čišćenja divljih odlagališta čišćenjem divljih odlagališta. Skupljeno je i zbrinuto gotovo 156 tona nepropisno odloženog otpada što i dalje nastavlja biti jedan od problema gospodarenja otpadom u Gradu Sisku.

Slika 3. Odbačeni otpad na lokaciji Capraške poljane

Uklanjanje odbačenog otpada je tijekom 2020. godine provedeno u skladu s prijavama komunalnih redara i građana te kroz redovan odvoz miješanog komunalnog otpada, ukoliko su lokacije odbačenog otpada bile pozicionirane uz same posude za sakupljanje miješanog komunalnog otpada te je sastav otpada bio takav da ga se moglo odvesti u redovnoj liniji sakupljanja otpada.

Uklanjanje lokacija odbačenog otpada provedeno je i kroz akciju *Zelena čistka*. Zajednička jednodnevna akcija čišćenja Zelena čistka najveći je ekološki volonterski projekt u Hrvatskoj koji se provodi i u Gradu Sisku. Kampanja udruge Žmergo pod nazivom „*Zelena čistka – jedan dan za čisti okoliš*“, usmjerena je na podizanju svijesti građana Hrvatske o važnosti odgovornog gospodarenja otpadom s ciljem očuvanja okoliša.

Grad Sisak je prepoznao važnost kampanje *Zelena čistka* kao važan korak u promjeni odnosa građana prema primarnom odvajanju otpada i saniranju postojećih lokacija odbačenog otpada. Podupiranjem kampanje omogućuje se aktivno uključivanje građana u rješavanje problema vezanog uz očuvanje okoliša i prirode te se isto tako stvara dodatan iskorak koji pridonosi kvalitetnijem dijalogu s građanima. Dana 19. rujna 2020. godine u Sisku je provedena ekološka akcija *Zelena čistka*, a lokacija čišćenja je bila Ciglarska graba.

Slika 4. Zelena čistka na području Grada Siska

4.2 Zeleni otoci

Pomoću „zelenih otoka“ sakuplja se korisni otpad (papir, staklo, plastika, višeslojna kartonska ambalaža-tetrapak) koji se predaje dalje ovlaštenim oporabiteljima (na daljnju preradu). „Zeleni otok“ se ne smatra reciklažnim dvorištem.

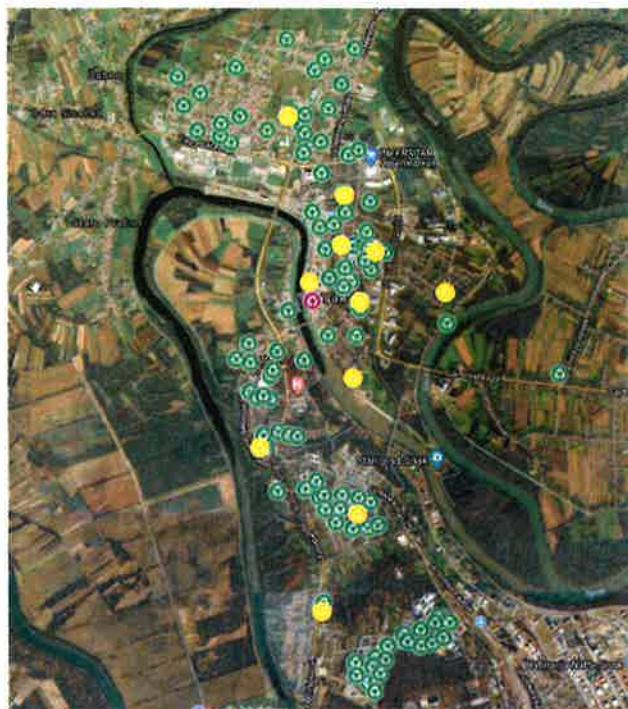
Krajem 2020. godine postavljeno je 435 novih spremnika za korisni otpad (zeleni otoci) volumena 1.100 litara u vrijednosti 1,3 milijuna kuna koje je nabavio Grad Sisak, a sufinancirani su putem Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti. Navedeni spremnici zamjenili su postojeće dotrajale spremnike za korisni otpad.

Trenutno je na području grada Siska smješteno 142 „zelena otoka“ 2x1.100 litara (papir, reciklabilni) – za građane.

Tabela 3. Broj zaduženih spremnika u gradu Sisku za miješani komunalni otpad

Broj zaduženih spremnika u gradu Sisku za miješani komunalni otpad	Volumen	Ukupni broj
	120	9645
	240	804
	1100	225
	5000 (metalni nadzemni)	90
	5000 (polupodzemni)	28
	7000	33
	10000	6

Lokacije „zelenih otoka“ moguće je pronaći na internet stranici tvrtke GOS d.o.o. Iste su prikazane na slici 6.

Slika 5. Lokacije zelenih otoka na području grada Siska

(Izvor: <https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1PVZaD-D6XCOrt9k56wAYN4V-Oes&ll=45.47868229675011%2C16.361066905622465&z=14>)

4.3 Uklanjanje spremnika za tekstil

Zbog neodgovornog postupanja prema otpadnom tekstuilu prema otpadnom tekstuilu kojeg su u spremnike tvrtke Z.I.T.O. d.o.o. odlagali građani korisnici, prekinuta je suradnja sa spomenutom tvrtkom te je ista dana 19. svibnja 2020. godine uklonila svojih 11 spremnika s područja grada Siska.

4.4 Sudjelovanje u obilježavanju dana grada

GOS je sudjelovao u obilježavanju Dana Grada postavljanjem ukrasne cvjetne instalacije i donacijom drvene sječke za ostale gradske tvrtke koje su sudjelovale kao izlagači. Kako 2020. godine zbog pandemije korona virusa nije bilo moguće organizirati i održati manifestaciju Sajam cvijeća u njegovom uobičajenom terminu i obliku, spomenuta mini cvjetna izložba mogla se razgledati do 14. lipnja 2020. godine na Šetnici Slave Striegla i u pješačkoj zoni.

4.5 Nabava polupodzemnih spremnika

Dana 19. lipnja 2020. godine u Sisak je stigla prva pošiljka polupodzemnih spremnika koji će zamijeniti sve dotrajale nadzemne spremnike zapremine 5.000 litara koje koriste građani u stambenim zgradama. GOS je nabavio 94 komada polupodzemnih spremnika

zapremine 5.000 litara i 7 komada polupodzemnih spremnika zapremine 2.500 litara. Vrijednost projekta iznosi 2.318.253,75 kn s PDV-om. Prednost polupodzemnih spremnika u odnosu na stare nadzemne spremnike je jednostavnost korištenja, ušteda prostora, brzo i efikasno pražnjenje i što je najvažnije visoka razina higijene i sprječavanje širenja neugodnih mirisa. Polupodzemni spremnici predstavljaju najsuvremeniji način za sigurno odlaganje i sakupljanje otpada.

Slika 6. Nabavljeni polupodzemni spremnici

4.6 Postavljanje polupodzemnih spremnika

U rujnu 2020. godine započelo je ukapanje i postavljanje prvih polupodzemnih spremnika na unaprijed određene lokacije u gradu Sisku. Uz već spomenute pozitivne strane odlaganja otpada u polupodzemne spremnike, na poklopce su ugrađene i elektronske brave/čitači s integriranim LCD ekranom za prikaz informacija. Elektronska brava omogućava kontrolu pristupa i otključava se pomoću RFID kartice. Beskontaktne RFID kartice (Radio-Frequency IDentification) nemaju fizički kontakt s čitačem nego se komunikacija između kartice i čitača odvija radio signalom. RFID kartica povezana je s korisnikom koji će istu dobiti na korištenje što znači da će se svako otključavanje spremnika registrirati u sustavu te da će se prikupljati informacije o tome tko je i kada odlagao otpad. Svrha zaključavanja spremnika je kontrolirati pristup i korištenje kako bi se neovlaštenim osobama onemogućilo odlaganje otpada u spremnik koji im nije namijenjen. Zaključno s 31.12.2020. godine ukopano je i postavljeno sveukupno 28 polupodzemnih spremnika od ukupno 94 nabavljenih. Ostatak spremnika biti će postavljen tokom 2021. godine.

Slika 7. Postavljeni polupodzemni spremnik na lokaciji

4.7 Postavljanje spremnika za odlaganje jestivih ulja i masti

Na glavnim ulazima Gradske tržnice u Sisku, kao i na tržnici u Capragu postavljeni su spremnici od 500 litara u koji se mogu odložiti jestiva ulja i masti. GOS je u 2018. godini započeo suradnju s restoranima, fast food-ovima i raznim ugostiteljima u svrhu skupljanja otpadnih jestivih ulja i masti. Ta suradnja pokazala se vrlo uspješnom tako da je GOS tu uslugu odlučio približiti i građanima grada Siska.

Slika 8. Spremnik za odlaganje jestivih ulja i masti

5. PODACI O OTPADU

Grad Sisak broji 17.911 korisnika od čega je 16.779 domaćinstvo i 1.132 pravnih osoba.

U sljedećoj tablici navedeno je koliko je kojeg otpada ukupno preuzeto u 2020. godini prema nazivu i ključnom broju.

Tabela 4. Oporabljeni količina otpada tijekom 2020. godine

Naziv	Ključni broj	Ukupno preuzeto u izvještajnoj godini (t)
Lebdeći pepeo od izgaranja treseta i neobrađenog drveta	10 01 03	1.433,51
Otpadne gume	16 01 03	1,55
Plastika	16 01 19	0,88
Mješavine betona, cigle, crijepa/pločica i keramike koje nisu navedene pod 17 01 06*	17 01 07	10,82
Drvo	17 02 01	10,72
Izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*	17 06 04	145,28
Miješani građevinski otpad i otpad od rušenja objekata, koji nije naveden pod 17 09 01*, 19 09 02* i 17 09 03*	17 09 04	182,22
Stabilizirani otpad koji nije naveden pod 19 03 04*	19 03 05	224,66
Ukrućeni otpad koji nije naveden pod 19 03 06*	19 03 07	217,76
Ostaci na sitima i grabljama	19 08 01	33,23
Muljevi od dekarbonizacije	19 09 03	225,42
Ostali otpad (uključujući mješavine materijala) od mehaničke obrade otpada, koji nije naveden pod 19 12 11*	19 12 12	1.676,87
Drvo koje nije navedeno pod 20 01 37*	20 01 38	150,36
Plastika	20 01 39	4,75
Lonska masa	19 09 05	2,78
Piljevina, strugotine drveta, otpaci drveta	03 01 05	3,75
Beton	17 01 01	6,09
Cigle	17 01 02	3,28
Crijep/pločice i keramika	17 01 03	0,65
Zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03*	17 05 04	30,11
Građevinski materijal koji sadrži azbest	17 06 05*	3,55
Građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu navedeni pod 17 08 01*	17 08 02	124,91
Jestiva ulja i masti	20 01 25	18,50
Boje, tinte, ljepila i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27*	20 01 28	0,10

Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Siska za 2020. godinu

Odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente	20 01 35*	0,20
Ostaci od čišćenja ulice	20 03 03	1,02
UKUPNO		4.512,97

6. OTVARANJE I RAD RECIKLAŽNOG DVORIŠTA SISAK STARI

Na lokaciji uz Most Gromova u Ulici kralja Zvonimira 7B otvoreno je prvo reciklažno dvorište u Sisku na kojem građani mogu bez naknade predati razne vrste otpada, koje će GOS adekvatno zbrinuti. U reciklažno dvorište Sisak Stari mogu se odvojeno odložiti otpadne tvari koje nastaju u kućanstvu: otpadni papir (papir i karton), otpadni metal (metalna ambalaža i ostali metali), otpadno staklo (staklena ambalaža i ostalo staklo), otpadna plastika (plastična ambalaža i ostala plastika), otpadni tekstil i odjeća, krupni otpad (glomazni otpad), jestiva ulja, masti i boje (boje, tinte, ljepila, smole), deterdženti, lijekovi, baterije i akumulatori, električna oprema i građevni materijal iz kućanstva koji je nastao održavanjem i manjim popravcima (beton, cigla, crijepljivo, pločice i keramika, kabelski vodiči, izolacijski metali i građevinski materijali).

Sav otpad koji se ne smije odložiti u spremnike za odvojeno prikupljanje na kućnom pragu ili kontejnere na zelenim otocima, može se odložiti u reciklažno dvorište. Tijekom provedbe projekta na području Grada su provedene informativno-obrazovne aktivnosti kojima su građani informirani o razvrstavanju otpada, korištenju reciklažnog dvorišta i vrstama otpada koje će se zaprimati u reciklažnom dvorištu.

Projekt je financiran sredstvima Europske unije iz Kohezijskog fonda u razdoblju od 2014. do 2020. godine. Ukupna vrijednost projekta je 4.370.018,00 kn od čega prihvatljivi troškovi iznose 4.217.387,00 kn. Ostvarena bespovratna sredstva iz Kohezijskog fonda iznose 3.584.778,95 kn, što čini 85% prihvatljivih troškova. Ostatak sredstava osiguran je iz proračuna Grada Siska.

Tijekom 2020. godine reciklažno dvorište Sisak Stari posjećeno je 5.448 puta od strane korisnika usluga tvrtke GOS, koji su odložili ukupno 505 tona različitih vrsta otpada.

Slika 9. Reciklažno dvorište Sisak Stari

7. EDUKACIJA KORISNIKA I STANOVNIŠTVA U 2020. GODINI

Tijekom cijele 2020. godine tvrtka GOS izrađivala je i objavljivala edukativne materijale o važnosti čuvanja okoliša i pravilnog postupanja s otpadom.

7.1 Sakupljanje božićnih drvca

U tjednu od 08.-15. siječnja 2020. godine tvrtka GOS sakupljala je odbačena božićna drvca. Sakupljena odbačena božićna drvca drobila su se u drvenu sječku koja se dalje koristi kao biomasa za proizvodnju topline. Korisnici su putem web stranice www.gos.hr i putem njihovih društvenih mreža bili educirani o ovom postupku te o činjenici da odbačena drvca ne smiju odlagati unutar spremnika za otpad jer se drva ne odlažu na odlagalište već se uporabljaju u energiju.

Slika 10. Odbačene drvene sječke i izrezivanje u drobilici za proizvodnju sječke

7.2 Proljetna i jesenska akcija besplatnog odvoza glomaznog otpada

Uz uplatnice za odvoz komunalnog otpada, svi korisnici su dobili letke s rasporedom odvoza proljetnog i jesenskog odvoza glomaznog otpada u kojem su i educirani o tome što je glomazni otpad i koje su druge mogućnosti za zbrinjavanje glomaznog otpada.

Slika 11. Letak o rasporedu odvoza proljetnog i jesenskog odvoza glomaznog otpada i upute o načinu sakupljanja glomaznog otpada i vrste glomaznog otpada koje se prikupljaju

7.3 Mobilno reciklažno dvorište

Mobilno reciklažno dvorište definira se kao mobilna jedinica odnosno pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Uvjeti koje mora udovoljiti mobilno reciklažno dvorište – mobilna jedinica su:

- mora biti onemogućen dotok oborinskih voda na otpad,
- mora biti postavljeno na način da je omogućen pristup vozilu, odnosno drugom prometnom sredstvu,
- skladištenje otpada mora se obavljati na način kojim se onemogućava, odnosno sprječava rasipanje i razlijevanje otpada,
- utjecaj rada reciklažnog dvorišta na okolna zemljišta i zgrade mora biti sveden na najmanju moguću mjeru, a osobito u pogledu neugode koju može uzrokovati buka, prašina i/ili neugodni mirisi,
- primarni spremnici koji se koriste moraju biti podesni za transport pri čemu ne smije doći do rasipanja i/ili prolijevanja otpada,
- mora biti označeno vidljivom oznakom koja mora sadržavati: MOBILNO RECIKLAŽNO DVORIŠTE – MOBILNA JEDINICA; SKRAĆENI NAZIV TRGOVAČKOG DRUŠTVA ILI OBRTA; BROJ UPISA U OČEVIDNIK RECIKLAŽNIH DVORIŠTA; RADNO VRIJEME.

Tvrta GOS posjeduje mobilno reciklažno dvorište, a raspored lokacije redovito objavljuje na svojoj internet stranici.

*Slika 12. Mobilno reciklažno dvorište
(Izvor: <http://sisak.hr/>)*

7.4 Besplatno sakupljanje granja nastalog orezivanjem voćaka, ukrasnog drveća i grmlja

U 2020. godini organizirana su dva termina za besplatno sakupljanje granja nastalog orezivanjem voćaka, ukrasnog drveća i grmlja. Granje se, kao i božićna drvca početkom godine, sasjeklo u sječku. Odvojeno sakupljanje i drobljenje granja nastalog orezivanjem voćaka, ukrasnog drveća i grmlja te njegovo korištenje u energetske svrhe temelji su cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.

Na žalost, zbog globalne pandemije COVID-19, proljetni odvozi krupnog otpada i granja su bili privremeno obustavljeni kao i zaprimanje otpada u novo reciklažno dvorište, a kratko i odvoz miješanog komunalnog otpada i korisnog otpada čiji su odvozi bili organizirani jednom u dva tjedna, ali je s istim nastavljeno po normalnom rasporedu čim se normalizirala situacija i kada su se za to stekli potrebni uvjeti. O svim odgodama i nastavcima organiziranih odvoza, korisnici su na vrijeme bili obaviješteni putem web stranice i društvenih mreža tvrtke GOS.

7.5 COVID-19

Za vrijeme rasta oboljelih od COVID-19 virusa tvrtka GOS obavještavala je korisnike o postupcima kojima mogu umanjiti širenje virusa, a vezani su za samu djelatnost tvrtke Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o.

7.6 Upozorenja o greškama u razvrstavanju korisnog otpada

Tokom 2020. godine tvrtka GOS upozoravala je korisnike na greške u razvrstavanju korisnog otpada te su im upute i obavijesti slali uz račune za redovni odvoz miješanog komunalnog otpada.

Slika 13. Uputa korisnicima usluga tvrtke Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o. kako razvrstavati korisni otpad

7.7 Potresi 28. i 29. prosinca

Iako je cijela 2020. godina za tvrtku GOS bila puna novih izazova i prepreka, ista je završila razornim potresima. Svi djelatnici i sva vozila tvrtke GOS su odmah nakon potresa pristupili čišćenju grada i pomaganju stradalima i zadnja četiri dana 2020. godine odradili gotovo 500 sati rada na sanaciji od potresa što se nastavilo i u 2021. godini.

8. ZAKLJUČAK

Održivo gospodarenje otpadom zakonska je obveza jedinice lokalne samouprave te Grad Sisak provodi niz aktivnosti u svezi krajnjih mjera propisanih Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19).

Prema podacima tvrtke GOS u 2020. godini Grad Sisak broji 17.911 korisnika od čega je 16.779 domaćinstvo i 1.132 pravnih osoba. Navedeni korisnici tijekom 2020. godine proizveli su 11.235,44 t miješanog komunalnog otpada, a oporabljeno je 4.512,97 t otpada.

Uklanjanje lokacija odbačenog otpada je tijekom 2020. godine provedena u skladu s prijavama komunalnih redara i građana te kroz redovan odvoz miješanog komunalnog otpada, ukoliko su lokacije odbačenog otpada bile pozicionirane uz same posude za sakupljanje miješanog komunalnog otpada te je sastav otpada bio takav da ga se moglo odvesti u redovnoj liniji sakupljanja otpada. Tijekom godine kroz uklanjanje odbačenog otpada sakupljeno je gotovo 156 t različitih vrsta nepropisno odbačenog otpada. Također, uklanjanje lokacija odbačenog otpada provedeno je i kroz akciju *Zelena čistka*. Zajednička jednodnevna akcija čišćenja Zelena čistka najveći je ekološki volonterski projekt u Hrvatskoj koji se provodi i u Gradu Sisku. Kampanja udruge Žmergo pod nazivom „*Zelena čistka – jedan dan za čisti okoliš*“, usmjerena je na podizanju svijesti građana Hrvatske o važnosti odgovornog gospodarenja otpadom s ciljem očuvanja okoliša. *Zelena čistka* u Gradu Sisku održana je 19. rujna 2020. godine, a lokacija čišćenja bila je Ciglarska graba.

Usprkos činjenici da je organiziran odvoz komunalnog otpada na području Grada Siska kao i odvojeno prikupljanje vrijednih sastojaka otpada putem zelenih otoka i reciklažnog dvorišta još uvijek postoje neuređena odlagališta, tj. divlje deponije. U svrhu postizanja ciljeva koji su propisani Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19), Grad Sisak nastojat će pojačano provoditi aktivnosti u svezi sanacije istih.

Također, od izuzetnog je značaja educirati pravne i fizičke osobe kako bi se uspješno proveo program cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, a samim time podigla svijest o čuvanju okoliša.

LITERATURA

1. Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19)
2. Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. do 2022. godine („Narodne novine“ broj 3/17)
3. Plan gospodarenja otpadom Grada Siska 2017.-2022.
4. Izvještaj o provedbi Plana gospodarenja otpadom za 2020. godinu – Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o.
5. www.gos.hr

KLASA: 351-04/21-01/4

URBROJ: 2176/05-07-01/03-21-2

Sisak, 29. ožujka 2021. godine

PRAVNI TEMELJ

Pravni temelj za donošenje Izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Siska za 2020. godinu je članak 15. Statuta Grada Siska („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ broj 12/09, 16/10, 9/11, 18/12, 4/13, 6/13 – pročišćeni tekst, 14/14, 9/15, 10/16, 6/18, 18/18 – pročišćeni tekst, 4/20 i 8/21).

POTREBNA FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU AKTA

Za donošenje Izvješća nije potrebno osigurati finansijska sredstva u Proračunu Grada Siska.

OBRAZLOŽENJE

Sukladno članku 20. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19):

- (1) Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je dostaviti godišnje izvješće o provedbi Plana za prethodnu kalendarsku godinu jedinici područne (regionalne) samouprave i objaviti ga u svom službenom glasilu do 31. ožujka tekuće godine.
- (2) Izvršno tijelo jedinice je dužno dostaviti godišnje izvješće o provedbi Plana i objedinjena izvješća iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvu i objaviti ih u svom službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.
- (3) Ministarstvo objavljuje jednom godišnje objedinjena izvješća iz stavka 2. ovoga članka na svojim mrežnim stranicama.

Gradsko vijeće Grada Siska je na 23. sjednici održanoj 24. ožujka 2017. godine donijelo Odluku o donošenju Plana gospodarenja otpadom Grada Siska od 2017. do 2022. godine. Plan gospodarenja otpadom donesen je sukladno članku 21. i 22. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19) za vremenski period 2017.-2022. godine, a između ostalog obuhvaća:

- Ciljeve za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine
- Aktivnosti i mjere sprječavanja i smanjivanja nastanka otpada
- Izobrazno-informativne aktivnosti
- Akcije prikupljanja otpada
- Aktivnosti poboljšanja odvojenog sakupljanja otpada.

Ovo izvješće, sastavljeno pomoću materijala koji je dostavljen od strane tvrtke Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o., daje pregled provedbe Plana gospodarenja otpadom Grada Siska za 2020. godinu i u potpunosti ukazuje na smjer Grada Siska da gospodarenje otpadom što manje definira odlaganje, a što više reciklažu i daljnju uporabu te korištenje određenih vrsta otpada u energetske svrhe te kao takav promovira Sisak kao grad energije i održivog gospodarenja otpadom. Tijekom cijele 2020. godine tvrtka Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o. izrađivala je i objavljivala edukativne materijale o važnosti čuvanja okoliša i pravilnog postupanja s otpadom čime se u konačnici podigla svijest o čuvanju okoliša. Slijedom navedenog, predlaže se prijedlog donošenja akta kao u prijedlogu.